

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Ameriški gostje — pozdravljeni!

Danes dopoldne se je pripeljala v Maribor ameriška komisija, da se tukaj na slovenskih mariborskih tleh posvetuje z voditelji koroških bratov o važnih zadevah Slovenske Koroške. Slovenski Maribor kliče dragim in milim gostom iz daljne svobodne Amerike, prinašalcem miru in svobode: Pozdravljeni, tisočkrat pozdravljeni v slovenskem Mariboru, veliki prijatelji naši! Naš srčen pozdrav pa tudi trpečim in preganjanim bratom iz tužnega K. rotara!

Mariborski Slovenci.

Pokonci glave!

Graška pogajanja zaradi Koroške so končana, vprašanje glede bodočnosti koroških Slovencev je pa ostalo nerešeno kakor prej. Trenotek za pogajanja, ki so jih ponudili Nemci, češ da hočejo za braniti nadaljno prelivanje krvi, je bil za nas zelo neugoden; naše vojaštvo je bilo na zapadu od nemških tolp potisnjeno nazaj na kranjsko mejo, le na vzhodu se je držalo v Velikovecu in Dravogradu, tu pa trdno in neomajno!

Nemci so ta za nas neugodni položaj izkoristili in so hoteli v Gradcu — diktirati. Slovensko zastopstvo njihovih zahtev ni moglo sprejeti. Morda bi se bili mogli sporazumeti gde demarkacijske črte, ki bi veljala do končne določitve državnih mej na mirovni konferenci; toda v političnih vprašanjih ni bilo mnogo upanja na sporazum, ker Nemci niso prav nič popuščali. Nemci so bili pripravljeni umakniti svoje čete iz velikoveškega in šentpavelskega sodnega okraja, ako naše vojaštvo zapusti Velikovec, in so zahtevali zase upravo v Velikovecu.

To je bilo seveda za nas nesprejemljivo. Z ozirom na nasilno postopanje Nemcev proti Slovincem je zahteval komisar Smodej, da se v slovenskem delu dežele, kolikor je zaseden od Nemcev, ne smejo vršiti volitve za Nemško Avstrijo. Nemci so to z ogorčenjem odklonili, kakor tudi nadaljna predloga:

a) Vsako nasilstvo in omejevanje osebne svobode od strani političnih oblasti je prepovedano ter se jamči medseboj politična svoboda in svobodno narodno delovanje.

b) Vlade jamčijo na ozemlju, zasedenem od njihovega vojaštva, za vse samovoljno in ne vsled vojne potrebe storjene škode, ki so jih povzročili vojaki oziroma oboroženi civilisti.

Nemci so s svojim postopanjem dokazali, da jim ne gre za noben sporazum, marveč le za nasilstvo proti Slovincem. Ameriški podpolkovnik Miles je izjavil, da želi, naj se vsem državljanom medsebojno da čim največ svobode, toda Nemci tudi te želje niso upoštevali. Kljub temu da je po dogovoru vojaških zastopnikov majorja Andrejka in polkovnika viteza Metnitza bila zajamčena osebna varnost za vsakega človeka, jemanje talcev izključeno in sklenjeno, da se izpuste vsi aretirani je nemško zastopstvo odklonilo zahtevo komisarja Smodeja, da naj puste nazaj na Koroško vse slovenske begunce in jamčijo za njihovo varstvo tudi od strani političnih oblasti. Nasprotno! Nemško vojaštvo je vračajoče se begunce proti veljavnemu, podpisanemu dogovoru vojaških zastopnikov prijelo, jih zadrževalo in tudi teplo. Internirali so jih v Celovcu v jezuitski vojašnici in šele po posredovanju izpustili nazaj na Kranjsko. V Podroščici so jih napadli nemški vojaki in le po posredovanju oficirjev se je zabranilo kaj hujšega.

Kljub temu da sta obe delegaciji sprejeli predlog ameriškega zastopnika, da se od obeh strani

strogo drži premirje, je nemško vojaštvo to premirje brez vsakega povoda zopet prekršilo.

Vse to pač kaže, da Nemcu ne gre nobena vera, nobena pogodba mu ni sveta, marveč mero-dajna edinole sila. Naših beguncev ne pusti na Koroško, da ne bi povedali ljudstvu, da pridejo ameriški oficirji proučevati tja razmere. Nemci so gotovo že danes spravili po konci vso svojo nemškutarijo, ki bo povsod sprejemala Američane, da jim pod pritiskom in senco bajonetov izraža — želje slovenskega prebivalstva. Že v Gradcu so zatrjevali, da naj ljudstvo samo odloči. Povsod, kamor pride nemško vojaštvo pobira podpise. — Kdo bi danes v takih razmerah upal odreči podpis nemškemu vojakom? Tako razumevajo Nemci na čelo samoodločbe.

Zato se je komisar Smodej uprl temu načinu samoodločbe. Ljudstvo, ki je po nemških šolah vzgojeno, ki je živel pod strahovitim gospodarskim in upravnim pritiskom, ni zrelo za samoodločbo, zlasti ako ga nemški agitatorji v trenutku ko so morali zbežati slovenski voditelji, pripravljajo z vsemogočimi lažmi.

Naravno je potemtakem, da so se pogajanja v Gradcu razbila. Ameriški zastopnik je v tistem trenutku potegnil iz žepa svoj posredovalni predlog, ki sta ga seveda sprejeli obe stranki. Kako bode ameriška komisija razsodila, Bog zna. Toda to smemo opravičeno pričakovati, da ne bo sankcionirala starih nemških krivic in izročila naše ljudstvo na milost in nemilost razdirjani nemški soldateski. Podpolkovnik Miles je dejal, da ta razsodba ne bo noben preudarek za rešitev koroškega vprašanja na mirovni konferenci, ampak da je njen namen, ustaviti prelivanje krvi. Seveda je za vsakega tojca težavno, v nekaj dneh dodobra spoznati koroške razmere, zlasti bo to težavno še v sedanjem položaju, ko so Nemci absolutni gospodarji. Naj pa izpade ta razsodba kakorkoli, za končen uspeh se nam ni treba bati. Kar uganjajo sedaj Nemci na Koroškem, to je zadnji njihov zločin nad Slovenci, to je zadnji prizor slovenske tragedije. Še to je moralo priti nad naš narod, da bo mera trpljenja zvrhana in vstajenje lepše, pa tudi čistše na Koroškem — lažje. Kar zdaj Nemci sejejo, bodo potem tudi želi. Zato le ne obupati, marveč kvišku srca in pokonci glave tudi v najhujših dneh!

Generalu Maistru!

Dvojni labor Tvoje čelo diči:
pesnik in junak Ti naš predragi,
bran in ščit Ti naših mej preblagi!
Srb, Hrvat, Slovenec se raduje,
Srb, Hrvat, Slovenec Te blagruje,
da, opasan z dvojnimi svetlimi mečem,
na braniku si nam mlade domovine,
na braniku Jugoslavije troedine.
Srb, Hrvat, Slovenec gerko prosi:
s krepko roko, ki držiš sovraže,
Večni vodi Te do končne zmage!
Blagoslavljaljaj Tvoje še nadaljne čine
pesnik in junak, Ti slava domovine!

M. Z.

Mojim vojakom!

Naš priljubljeni vrhovni poveljnik Štaj. obmej-nega poveljstva SHS, general Maister, je izdal pod gornjim naslovom naslednji oklic slovenskim vojakom:

Nemško časopisje je v zadnjem času moja oficijelna poročila o splošnem položaju na Slovenskem Štajerskem popolnoma mistificiralo in prineslo v tako pokvarjenem tekstu, da se mu pozna namen, hujskati z vsemi sredstvi zoper nas.

Štajerski deželni glavar dr. pl. Kaan se je dne 22. t. m. v seji nemškega štajerskega deželnega zbora v Gradcu tudi obregnil ob nas ter izjavil, da ne more prevzeti nobene odgovornosti za nadaljno zadržanje nemške Volkwehrr. S tem je začel tudi on, sicer previdno, toda vendar tako očitno hujskati, da vspodbada nemške vojake k enakim samovoljnim napadom, kakor smo ga doživeli pred nekaj dnevi na Lučane.

Vojaki! Mi se bomo tudi nadalje vzdržali vsakega izzivanja, in pokažemo tudi v bodoče svetu, da smo pravi jugoslovanski vojaki, ki v vsakem oziru presegajo tuje vojaštvo. Tudi nadalje se bomo držali našega principa, da po nepotrebnem ne bomo prelivali krvi. Toda eno izjavljamo z vso odločnostjo: Če bi do hujškanju nemškega lažnjivega časopisja in po besedah deželnega glavarja dr. pl. Kaana vspodbujeni nemški Volkwehrovci hoteli zopet enkrat napasti naše postojanke, jim bomo z vso energijo in brez vsakega neumestnega prizanašanja za vedno izbili voljo in veselje do enakih dejanj.

Pozivljam vse svoje vrlo vojaštvo, da varujete z isto močjo in žilavostjo severno mejo naše svete Slovenije kakor dosedaj, in da se zavedate, da gledam jaz in ves jugoslovanski narod s polnim zaupanjem na Vaše veliko in odgovorno domovinsko delo. Stojte kakor skala in branite last in čast naše domovine. V to ime vam pošiljam svoj jugoslovanski pozdrav!

V Mariboru, dne 25. jan. 1919.

General Maister.

Obupni klic proti Parizu.

Nemci vzklikajo proti Parizu. Nekdaj so vzklikali v tej smeri z zanosom in napuhom, prešnjeni zmagovalne vzvišenosti nad poraženimi Francozi. Vsakoletno proslavljanje francoskega poraza pri Sedanu spričuje, kakšni so bili nemški vzkliki proti Parizu.

Sedaj pa pošiljajo avstrijski Nemci proti Parizu obupne vzklike. To je dočaz, da se jim slabo godi. Pravičnosti prosijo. Sami pa niso nikdar poznali pravice. V imenu pravičnosti se obračajo do mirovne konference, ki je zbrana v Parizu, naj vendar za božjo voljo prizna Nemško Avstrijo kot državo ter ji prisodi vso tisto ozemlje, kjer stanuje le eden Nemec. »Nobeden Nemec ne sme biti prepuščen tujemu suženjstvu«, kliče »Grazer Tagespost« dne 23. januarja t. l. Takšno zahtevo si drznejo z obupnim klicem pošiljati v Pariz. Torej je Nemec še v svojem obupu brez mere in meje pohlepen po tuji lasti in zemlji. Na podlagi tega načela bi Nemci mogli za se zahtevati ne samo ozemlje nekdanje Avstrije, marveč pol sveta.

Takšen je »obupni klic«, ki ga graška »Tagespost« pošilja proti Parizu. Takšen je Nemec, če je tudi pahnen v brezno poraza in ponižanja. Tudi v obupu je ohol in krivičen, brez vsakega čuta za pravičnost, poln pohlepaosti in stremljenja po nadvladi nad drugimi narodi. Iz istega duha so tudi bile porojene besede, ki sta jih dne 22. januarja v začasnem deželnem zboru v Gradcu govorila poslanca Wastian in deželni glavar dr. pl. Kaan.

Zaznala sta o krivicah, ki se baje godijo nemškemu ljudstvu na Spodnjem Štajerskem, o stiskanju in mučenju tega ljudstva, o njegovi brezpravnosti itd. Nemci sami so se začudili, ko so v časnikih brali opis svoje usode. O kakšnem trpinčenju in mučenju nič ne vedo, marveč vedo samo o tem, da jugoslovanska uprava skrbi za red in varnost v mestu ter da oskrbuje prebivalstvo z živilom z veliko večjo skrbnostjo in spretnostjo kakor nekdanji nemški uradniki. Trpinčenje, nasilstva, roganje pa je tam doma, ker vlada nemška uprava. Wastian je menda mislil na svoje nemške bratce na Koroškem, ko je izgovarjal svoje očitke. Kar uganjajo nemški nacionalci na Koroškem in od

njih najete in plačane nemške tolpe, je popolnoma podobno tistim grozovitim zločinom, ki so jih Nemci izvrševali po Srbiji in Belgiji in ki so Francoze in drug omikani svet privedli do sodbe, da sta Nemec in Hunec istovetna, da Nemci Hune celo v mnogoterem nadkriljujejo. Zato pa bi bila izpolnitev Kaanove zahteve, naj se jugoslovanske vojaške posadke umaknejo iz dravske in murske doline, največja nesreča za tamošnje prebivalstvo, ne samo za slovensko, marveč tudi za nemško, in zato se to tudi ne bo zgodilo. Ameriški odposlanec podpolkovnik Miles ve dobro ceniti vrednost in veliko varstveno delo jugoslovanskih čet, in samo zaradi tega je prišel v položaj, da mora sedaj kot odpor proti surovosti razdivjanih, roparskih nemških tolp na Koroškem določiti demarkacijsko črto, ker je na Koroškem bilo premalo jugoslovanskih čet, ki bi bile skrbne za red.

Omikani svet torej dobro pozna Nemce in njihove »pravične« zahteve, in naj jih še s tako obupnim klicem pošiljajo v Pariz. Kakšen odmev izzivajo taki klici, se vidi iz trdih pogojev, ki jih je ententa diktirala Nemcem za podaljšanje premirja. Nemec je poražen sovratnik Zadela ga bo huda kazen, naj še tako glasno kliče v hinavski obupnosti.

Jugoslavija ne sme izgubiti Trsta in Gorice.

Belgrajski list »Epoha« z dne 23. prosinca je priobčil na odličnem mestu zadnji govor dr. Korošča v Ljubljani in podčrtava tisti odstavek, kjer pravi dr. Korošec, da nimajo naši odposlanci pooblastila, podpisati mirovno pogodbo, če bi imela Jugoslavija izgubiti Trst in Gorico. Velikanska večina srbske javnosti v kraljevini je glede Trsta in Gorice odločno na naši strani ter proglašala slovenske zahteve za skupne zahteve države SHS.

Kralja Petra zadela kap.

Iz Zemuna se dne 24. jan. poroča: Kralja Petra, ki že dolgo časa boleha in je zadnje dni zelo oslabil, je že drugič zadela kap. Ko je prestolonaslednik Aleksander dobil to obvestilo, se je takoj odpeljal iz Belgrada k očetu na Faleron, dasi mu je bilo težko pustiti drž. posle. V slednjem odhoda prestolonaslednikovega so se razširile govorice, da gre regent v Pariz in na mirovni posvet. Te govorice so brez vsake podlage, ker vprašanje o mednarodnem priznanju kraljestva SHS še ni rešeno.

Portugalska zopet monarhija.

Na Portugalskem se izvršuje velik političen preobrat. V glavnem mestu Lizboni, v Oportu, Valenca de Minho in še v več drugih mestih so prišli na krmilo monarhisti in izklicali Portugalsko za monarhijo. Pregnani bivši portugalski kralj Manuel se že nahaja na portugalskih tleh. Odpor republikancev proti monarhističnemu gibanju ni nikjer resen. Republikanski voditelji zapuščajo deželo.

Ptujske novice.

Ptuj, 20. jan.

Govori in piše se, da je nemškega Ptujca komec in da je vendar enkrat že povsod zapostavljeni Slovenec prišel do svoje veljave in svojih pravic. Če pa imaš odprte oči se le prekmalu prepričaš, da smo ostali stari hlapci in klečepalci nemškega Mihelna. Domačini se tega najbrže niti ne zavedajo; tembolj pa to vidijo tujci, ki pridejo od drugod. Pri kolodvoru ima svojo zalogo Slovenec Jurza (beri Jurca). On to naznanja z velikimi črkami Warenlager Jurzas Söhne; onkraj ceste te pozdravljajo »Stadtbaumeister Dengg«, v neki slovenski gostilni se cirkovski žandari ostentativno razgovarjajo nemški. Stražnik Cafuta je celo ponosen na to, kakor tudi na to, da mu nihče ne more prepovedati nemškega govorjenja in seveda tudi nemškega mišljenja. Srečna domovina, ki te stražijo taki Slovenci! Po gostilnah in trgovinah se dogaja isto. Naš kmetič se mirno vsede v kak kotic. Njegov glad po gulažu se skozi kuhinjsko okno naznani nemškim kuharicam z »einmal Gulasche«, »einmal Schweinsbraten« itd. Slopi v »narodno« trgovino. »Mati, kaj bo dobrega«, jo lepo pozdravi velik narodnjak za mizo. Komaj pa naznani svoje želje, začne se za pudlono nemška debata. Ti ljudje govorijo med seboj zmiraj nemški, računajo nemški, pišejo nemški in mislijo nemški, jemljejo samo slovenski denar. Slovenske gospodične regljajo po ulicah nemški, kajti v Ptuj se še nekateri zmiraj menja, da je tako lepo. Ornig je odletel, a zapustil je na sto-

tine svojih, ki se jim klanjamo, dobrikamo. Vse smo pozabili, kar so še pred par meseci delali z nami, nočemo verjeti, kar nam še danes delajo ob mejah, mi na videz hočemo biti in ostati sužnji, hlapci, tlačani. Oh, kako bi nam plačevali Nemci, ko bi oni bili v moči! Stara in ničvredna Avstrija je svojčas branila take ljudi, ko smo »Svoji k svojim« klicali po domovini. Zdaj nam tega nihče ne more braniti, zato pa proč od raznin »eggov, itschov, witschov, tschitschov. Naj le bodo nemški, naši ljudje pa se naj obračajo k svojim. Temu škandalu se mora narediti konec! »Straža«, straži dobro!

Tukaj imamo med drugimi krockarji po celem okraju po svojem petju znanega ptica — Slavičja. Ni mi znano, za kakim grmom si je ta tiček namesto »č« »tsch« vtaknil za greben. Jugoslavija je tudi temu pticu, hočem reči witschu, zmaknila rep, takrat namreč, ko so zadnjega »Stajerca« stisnili za veke. Odkar pa je moral tudi svojega »witscha« zbrisati s table, pa je zgubil še peruti. Če bodo Slovenci pametni in se ogibali nje in njegove trgovine, pa slaviček kljuna tudi ne bo imel več dolgo. Slaviček brez repa, peruti in kljuna, kaj bo le to?

V nedeljo, dne 12. t. m. se je vršila v risalnici tukajšnje gimnazije kratka, ali krasno uspela svečanost v spomin stoletnice Vodnikove smrti. Dvorana je bila okrašena s finim okusom Slavja se je udeležilo razun profsorskega zbora in šolske mladeži številno občinstvo. Po pozdravnem govoru g. ravnatelja Vajde je zapel mešani zbor, sestojel iz gimnazijskih gojencev in gojenk pod vodstvom g. Šerone Vodnikovo »Zadovoljen Kranjc«. Zatem sta predavali učenci Horvat in Senčar Prešernovo »V spomin Valentina Vodnika« in slavljenčevo »Dramilo mojim rojakom«, učenec Habjanič pa »Zadovoljni Kranjc«. Učenec Kajnih je v dobro sestavljenem in gladkem govoru orisal pesnikovo življenje in delo. Nato je sledilo predavanje učenca Jerše ta »Moj spomenik« in učenke gđ. Štubec, ki je v krasni narodni noši deklamirala »Ilirija oživljena«.

Gosp. prof. dr. Komljanec, ki je bil prireditvi »spiritus agens«, je vsebinsko in govorniško dovršeno naslikal dobo slovenskega preporoda pred 100 leti in globoki pomen demokratsko kulturnega delovanja Vodnikovega, ki nam bodi danes, v dobi našega drugega in končnega vstajenja, vzgled resnega dela, vstrajne pridnosti in nesebične požrtvovalnosti za narodni dobrobit. Svečanost je završil mešani zbor s himno.

Trgovsko obrtniški shod.

Šoštanj, dne 20. prosinca.

Ob veliki udeležbi trgovstva, obrtništva in delavstva vršil se je dne 12. t. m. v dvorani gosp. Vasle obrtni shod tukajšnje mestne in okoliške skupne zadruge. Shodu je predsedoval načelnik okoliške zadruge kovaški mojster g. Šoln. O položaju obrtništva med vojno je poročal g. Volk, ki se je v jedrnatih besedah spomnil krivičnega razcepljenja tukajšnje zadruge — ena izmed zadnjih uslug, katero je zamogla blagopokojna avstro-ogrska vlada nuditi svojim šoštanjskim nemškim oprodam. Kot odposlanec zveze slovenskih štajerskih obrtnih zadrug poročal je g. Zadravec iz Središča o nalogah obrtništva ter o ciljih obrtniškega združništva za bodočnost.

Zanimivemu predavanju sledil je enoglasno sprejet sklep, da obstoječe skupne zadruge nikakor ne zadostujejo zahtevam obrtništva in obrtniških organizacij, ter da je za bodočnost organizirano delo le v strokovnih zadrugah mogoče. V spoznanju, da šoštanjska skupna zadruga, ki je v dosega obliki štela 360 članov, z ozirom na to, da se interesi posameznih članov bistveno razločujejo in da si mnogokrat celo nasprotujejo, sklenili so navzoči zborovalci, da se obstoječi skupni zadrugi razpuste ter da se na njih mesto ustanovi 5 strokovnih zadrug (skupin). Uvažuje krajevne razmere sklenilo se je ustanoviti zadrugo trgovcev, gostničarsko zadrugo, zadrugo stavbnih obrti, zadrugo aprovizacijskih obrti ter zadrugo oblačilne stroke. V izvršbo pripravljajalnih del izvolil se je za vsako zadrugo poseben pripravljajalni odbor, ki začne takoj z delovanjem.

O starostnem zavarovanju poročal je g. Volk, ter je bila njegova tozadovna resolucija, kakor tudi ona glede ustanovitve samostojne trgovske in obrtne zbornice za slovensko štajersko enoglasno sprejeta. Lepo uspelemu shodu sledili sta dve gledališki, v splošno zadovoljnost uspeli predstavi, kateri je uprizorile delavstvo iz Šoštanja in oke-

lice. Pevske točke izvajale so se izborno in gre zato — posebno pa še za zelo srečno izbrano alegorijo vsem prirediteljem v prvi vrsti g. Kurniku iz Škal vsa čast S šoštanjskim shodom položil se je temelj združnemu reorganizacijskemu delu, kateremu tudi drugod naj ne manjka z strani obrtništva pravega spoznanja in delavnega zanimanja.

Politične vesti.

Shod K. Z. v Laporju. V nedeljo, dne 26. prosinca se je vršil v Laporju zelo dobro obisk an shod Slov. Kmečke Zveze. Predsedoval je č. Medved. Govorili so: dr. Leskovar, urelnik Žebot in župnik Medved. Ljudstvo je v posebni resoluciji burno protestiralo, da se v Slov. Bistrici nahajajo še vedno nekateri sodniki, ki so pod staro Avstrijo uganjali nemčurško politiko. Ljudstvo je glasno zahtevalo, da se nastavi v Slov. Bistrici sodniki — Slovenci. Z nemčurji proč! Protestirali smo tudi proti krivicam, ki se gode koroškim, primorskim in ogrskim Slovencem. Poslali smo jim svoje pozdrave! Pevski zbor je ob začetku in koncu shoda zapel več narodnih pesmi.

Nemščina odpravljena iz šol. Višji deželni šolski svet je izdal naredbo, s katero se določa, da je nemščina kot obvezen predmet odpravljen iz vseh ljudskih in meščanskih šol v celem območju Narodne vlade SHS v Ljubljani. Naredba stopi takoj v veljavo.

Razpuščen občinski odbori. Vlada je razpustila občinske odbore v Krčevinah pri Mariboru, Lobnici, Oseku, Polički vasi in Brestrnici. Za gerente so imenovani v Krčevinah Anton Inkret, v Lobnici Jožef Robnik, v Oseku Matevž Ploj, v Polički vasi Franc Sinič in v Brestrnici Karel Ramut.

Tako se godi nahujskanim mladičem! Te dni se je v Mariboru pripetilo sledeče: Dva negodna dečka 15 in 16 letna, sta se, posnemajoč vzglede starejših nemških nezadovoljencev ohrabrila pisati generalu Maistru tudi svoje grozilno pismo. To pismo sta vrgla v vežo generalove hiše in sta v njem moško povedala, da bo Maribor in vse neodrešeno nemštvo kmalu rešeno generala Maistra, ker ga onadva dne 21. prosinca gotovo ubijeta. Pismo je nosilo tudi podpis »Schwarze Hand«, kar je dalo grožnji še zanimivejšo obliko. Preiskava je dovedla sled v Kovačovo strojepisno šolo, kjer sta mlada junaka izrekla pismeno svojo sodbo nad generalom Maistrom. General Maister si je hotel junake sam ogledati in ju je dal privedi z orožnikom, toda videl je le mladiče, ki so jokaje prosili odpuščanja za svojo neusmiljeno obsodbo. Po dobrohotnem poduku ju je general odpustil. Da si pa zapomnita, kedaj sta zadnjič bila velika sodnika, ju je dal pospremiti po mestu z orožnikom, ki je imel nalogo, peljati ju po ulicah in spustiti pred trgovino Frangeschovo, v Gosposki ulici, kjer sta junaka uslužbena. Sedaj naj premišljujeta nad dobroto generala Maistra in nad bistrim očasom njegove policije, ki dovede vsakega še tako zvitega grozilca k zaslužnemu plačilu.

Kaan grozi. Štajerski cesarski namestnik pi. Kaan grozi, da bo dal vse graške Slovence zapreti, če Slovenci ne bomo izpustili v Mariboru valed hujškarij zaprtih Nemcev. Kaan hoče torej zapreti mirne Slovence, mi pa bi morali dovoliti Nemcem in nemčurjem hujskanja kolikor jim drago!

Nemci se udali. Nemško avstrijska vlada je bila razpisala, kakor znano, volitve v slovenskih krajih Štajerske in Koroške. Na to je Nar. vlada SHS v Ljubljani ugovarjala pri dunajskem zunanjem uradu, češ, da ne more nemška vlada posezati v kraje, ki spadajo v ozemlje države SHS. Sedaj je nemško avstrijski zunanji urad odgovoril ljubljanski vladi. Zunanji urad prepušča ureditev mej med Slovenci in Nemci mirovnemu posvetu. Zato o nemška vlada ne bo izvajala do tistega časa vladarskih pravic v krajih, zasedanih po jugoslovanskem ozemlju in ne bo dala izvršiti napovedanih volitev.

Nemška provizorična narodna skupščina je dne 24. jan. po burni razpravi sklenila z 62 proti 52 glasovom, da se predlog za reformo katoliškega zakona dene z dnevnega reda. Socialisti in svobodomiselnici so divjali, a treznomiselniki Nemci so odklonili njih predlog. Bodimo pozorni! Nemški sociji in svobodomiselnici bi radi sv. zakon vrgli med staro šaro.

Da jih bomo poznali. Naznanite nam imena vseh tistih, ki so te dni pobirali polpise za Nemško Avstrijo. Objavili bomo ta imena v naših listih, da bo lahko vsakdo spoznal te hujškarje.

Mariberska državna policija je zaprla kakih 20, čez meje Jugoslavije pa izgnala 6 oseb radi brezmejnega hujškarije proti naši državi.

Meje in velikost nove poljske države. Po poročilu iz Pariza bo znašala površina nove poljske države 450.000 štirinajstih kilometrov z 38 milijoni prebivalcev. Nemčija bo morala odstopiti novi poljski državi Gornjo Šlezijo in Opolje, Poznanjko, Gdansk in Alensko. Mesto in okolica Krajevca (Köigsberg) bo tvorilo lastno ljudovlado.

Rumunija zahteva 6 milijard vojne odškodnine. Rumunska vlada je naročila svojim delegatom na mirovni konferenci, da Rumunija zahteva od Nemčije in bivše Avstro-Ogrske razveč ozemlja, na katerem prebiva rumunsko prebivalstvo, še 6 milijard mark vojne odškodnine.

Tedenske novice

Ministrski podpredsednik dr. Korošec se je danes ponedeljek, dne 27. prosinca dopoldne s posebnim vlakom odpeljal v Belgrad. Ob 11. uri je došel v Zagreb. Dr. Korošec je sedaj popolnoma okreval.

Razglas poverjenosti za finance v sporazumu s poverjeništvom za notranje zadeve glede davščine od čistega dobička štajerskih hranilnic v prid deželniemu ubožnemu fondu (zak. od 4. sept. 1896, dek. zak. št. 68). Ena slov. štajerskih hranilnic poroča, da ji je dež. vlada v Gradcu predpisala od dobička za leto 1915 zgoraj omenjeno davščino, in vpraša, ali je obvezana plačati pravilno odmerjeni znesek. Narodna vlada SHS v Ljubljani smatra to zadevo za likvidacijsko vprašanje, ki ga bo rešila sporazumno z deželno vlado v Gradcu, in pozivlja zato prizadete zavode, da naj s plačilom počakajo do nadaljnjega obvestila. Oblastvom in uradom se zankazuje, da naj policijske eksekucije v prid ti davščini (§ 5 zak.) začasno ne izvršujejo. Če pa proti prizadetim zavodom v posrednih slučajih eksekucija izven ozemlja SHS, naj takoj prosijo intervencije Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Višji šolski svet SHS v Ljubljani je premestil službenim potom nadučitelja Teodorja Mahoričiča iz Voinika nazaj v Št. Vid pri Planini. Nadalje je premestil službenim potom iz dekliške petrazrednice v Hrastniku stalno učiteljico Leticijo Kobalo vo na petrazrednico k Sv. Petru pod Sv. gorami, stalno učiteljico Ano Pfeiferjevo pa na petrazrednico v Pišecah.

Na državni gimnaziji in na državnem moškem učiteljskem v Mariboru se razpisujejo naslednje stalne učiteljske službe s postavno določenimi prejemki. Na državni gimnaziji: a) služba stalnega učitelja za nemščino kot glavni predmet v zvezi s katerimkoli predmetom, b) služba stalnega učitelja za risanje, c) služba stalnega učitelja za telovadbo. Na državnem moškem učiteljskem: a) služba glavnega učitelja za zemljepisje in zgodovino; prednost imajo prosilci, ki so izprašani iz nemščine kot posrabskega predmeta, b) dve službi vadniških učiteljev; prednost imajo prosilci z izpitom za meščanske šole, c) služba stalnega učitelja za telovadbo in d) služba glavnega učitelja za risanje. Vsi prosilci morajo biti izprašani iz slovenščine kot učnega jezika. Redno opremljene prošnje vložijo prosilci predpisanim potom pri Višjem šolskem svetu v Ljubljani najkasneje do 15. svečana 1919. Pozneje došle prošnje se ne bodo sprejemale. Vsi stalni učitelji, ki so nameščeni v smislu § 52 službene pragmatike za državno učiteljstvo bivše Avstrije z dne 28. julija 1917, naj prosijo za razpisane službe, da se jim določi službeno mesto. — Višji šolski svet SHS v Ljubljani.

Sprejemanje častnikov v skupno vojsko kraljevine SHS. Narodna vlada SHS (Poveljstvo II. vojnega okrožja) razglasa: Prosi se, da v Vašem cenju listu objavite ta dopis trikrat in sicer vsaki drugi dan, ker je za naše častnike itd. zelo nujna in važna zadeva. »Na štev. 66 vojne misije v Ljubljani od 12. prosinca 1919: Gospod vojni minister kraljevine SHS je odredil, da se bodo vsi aktivni in neaktivni častniki, vojaški duhovniki, zdravniki, računovodje itd., vojaški uradniki ter vsi dotični aspiranti bivše avstro-ogrske armade, kateri žele vstopiti v vojsko kraljevine SHS, zamogli sprejeti v to z isto šaržo, katero so imeli v bivši avstro-ogrski vojski. Aspiranti se sprejmejo kot podporočniki, a kapetani, ki so bili v tej šarži več kot 2 leti, se sprejmejo kot kapetani I. razreda. Vsak tak častnik itd. naj vložijo prošnjo v dveh izvodih. Izdajo se zato določeni formularji z navodilom na vsa poveljstva. Te tiskovine naj se natančno in lastnoročno po obrazci izpolnijo. Vsi podatki morajo biti dokumentirani (krstni list, domovnica, poročni list, spričevala, povelja, dekreti). V slučaju, da kdo nima dokumentov za podatke, naj te lastnoročno napisane podatke potrdita pri stacijskem ali policijskem poveljstvu dva častnika ali dva ugledna meščana, ki jamčita s svojim podpisom za resnič-

nost podatkov dotičnega častnika. Stacijski oziroma policijski poveljnik mora potrditi s svojim podpisom in složbenim (okroglim) pečatom istinitost podpisov prič. Vse te prošnje (za vsako osebo v dveh izvodih) naj se do 30. prosinca 1919 skupno predložijo poveljstvu II. vojnega okrožja (pers. oddelk). Neaktivni častniki itd. ki se ne nahajajo več v vojaški službi, se tem potom pozivajo, da takoj izpolnijo gori imenovane prošnje pri stacijskih poveljstvih v Ljubljani, Mariboru, Celju ali Ptaju, pri vojaškem poverjeniku SHS na Dunaju ali pri dopolnilnih poveljstvih Celje, Maribor ali Ljubljana. Te prošnje morajo biti predložene najkasneje do 25. svečana 1919. Opozorja se, da proti vsem častnikom itd., katerih prošnje ne bodo točno izpolnjene in pravočasno predložene, nevarnost, da se kot častniki itd. ne bodo sprejeli v skupno vojsko SHS. S tem seveda ne bodo isti nikakor odvezani vojaških dolžnosti v naši državi. Poveljstvo II. vojnega okrožja, pers. res. štev. 520, po velja štev. 11 z dne 16. prosinca 1919.

Poziv na naše industrijalce! V bivši Avstriji smo bili industrijalci na slovenskem ozemlju člani avstrijske državne zveze industrijalcev. Za nas ta zveza več ne obstoja; padli so politični okovi, o samosvojitvi se hočemo tudi v gospodarskem pogledu. V varstvo in pospeševanje skupnih interesov naše industrije osnujemo v naši Jugoslaviji zvezo industrijalcev in sicer za slovensko ozemlje države SHS. Pripravljalnemu odboru je došlo že odlično število prijav slovenskih industrijalcev za vstop k zvezi, ki se v najkrajšem času osnuje. V imenu pripravljalnega odbora, ki si je našel nalogo organizirati tako zvezo, pozivljamo podpisani tem potom vse naše industrijalce, da mi blagovolijo brez odloga sporočiti svojo izjavo, je li pristopijo k namestni organizaciji: Zvezi industrijalcev na slovenskem ozemlju SHS. Dan in kraj ustanovnega občnega zbora, ki se vrši v Ljubljani, se še posebej naznani. — Predsednik pripravljalnega odbora: V. Majdič, veleindustrijalec, Kranj.

Slovenska postajna imena. »Uradni List« Narodne vlade SHS v Ljubljani (XL. številka) objavlja razglas poverjenosti za promet z dne 18. jan. o sedaj edino veljavnih postajnih slovenskih imenih. Proga Maribor—Ljutomer: Maribor glavni kolodvor, Pesnica, Št. Ilj, Spijle (Spielfeld Strass), Črnišne (Schwarza), Trnovo ob Muri (Weiterfeld), Čunerek (Mureck), Gozdšče (Gosdorf), Višnja (Weixelbaum), Parkla, Obrajna (Halberrain), Radgona, Gor. Radgona, Radenci, Hrastje Mota, Buččevci, Križevci pri Ljutomeru, Ljutomer. Koroška proga: Maribor koroški kolodvor, Limbuš, Bistrica, Ruše, Fala, Sv. Lovrenc na Pohorju, Brezno Ribnica, Vuhred Marnberk, Vuzenica, Spodnji Dravograd, Guštanj, Prevalje, Holmec, Pliberk, Metlovo, Velikovec, Sinčavas.

Vodnikova slavnost v Ptaju. Narodna čitalnica v Ptaju priredi v nedeljo, dne 2. svečana, zvečer v prostorih Narodnega doma slavnost v spomin Valentinu Vodniku. Na sporedu so petje, deklamacije, govor in živa slika.

Slov. trgov. in obrtno društvo v Mariboru. Slov. trgovsko društvo v Celju in Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug, prirede dne 2. svečana ob 2. uri v dvorani Narodnega doma v Mariboru velik trgovski in obrtni shod. Vsak trgovec in obrtnik se naj tega shoda zanesljivo udeleži, ker bo velevažnega pomena.

Trgovski tečaj v Mariboru. Slov. trgovsko in obrtno društvo v Mariboru priredi trgovski tečaj ter se bode podučevalo v knjigovodstvu, korespondenci in računstvu. Poduk se pričinja prihodnje dni. Obiskovalci, ki se bočejo tega tečaja udeležiti, se naj nemudoma javijo v trgovini V. Weigl na Glavnem trgu 22.

Podružnica mariborskega Dramatičnega društva v Ptaju, vabi uljudno vse svoje člane ter prijatelje društva na svoj izredni občni zbor, ki se vrši v petek, dne 31. t. m., z običajnim dnevnim redom in sicer v čitalniških prostorih Narodnega doma. Začetek ob 8. uri zvečer. Ako ne bi bil ta občni zbor ob 8. uri sklepčen, se vrši eno uro pozneje novi občni zbor ne glede na število navzočih članov. Ker pridejo v pretres zelo važne točke, vabimo k obilni udeležbi. — Odbor.

Izdaja potnih listov. Vsled ustanovitve policijske ekspoziture za Maribor, je preišla pristojnost izdaje potnih listov in propustnic na isto, vsled česar se potne listine ne bodo več od mestnega magistrata izdajale. Izdajalnica za potne listine pa ostane za sedaj na rotovžu, pritlično v sobi št. 1. Za podpis potnih listov, se je pa izključno na policijsko ekspozituro Stolni trg št. 11 obrniti, kjer se dobe tudi druga pojasnila.

Pri žigosanju bankecev se je pripetilo, da je neka komisija v Mariborskem okraju zahtevala za svoj trud od posojilne stranke po 2, 3 ali 4 K

in še celo več kakor je pač kdo imel denarja mal ali veliko. Nekdo ki ni mogel radi bolezn sam komisiji in je moral soseda za to naprositi, im skole 43 K Raza tega ta komisija starih 10 K bankovcev (brez beleza roba) ni hotel žigosati. Ker je tako postopanje komisije popolnoma nepravilno in je komisija s tem zlorabljala svoje zaupniško mesto, se je naročilo pristojnemu občinskemu predstojništvu, da skrbi za to, da člani te komisije vso škodo takoj poravnajo ter da pozove v to svrhu vse stranke, ki so bile oškodovane. — Proti komisiji sami pa bode okrajno glavarstvo kar najstrožje nastopilo.

Stalno nameščeni v Mariboru. Jutri, v torek ob pol 8. uri zvečer se vrši v Gambrinovi dvorani zborovanje vseh nastavlencev, ki živijo ob trdni plači. Na dnevnem redu je poročilo delegatov o zborovanju v Ljubljani in volitev odseka, ki naj prešludira vprašanje ustanovitve konsumnega društva. Vsi nameščenci, moškega in ženskega spola, na zborovanje!

Vojni dobičkarji še nimajo dovolj. Lastnik paronlina dr. Franz še vedno sili svoje delavce 10 ur dnevno delati in sicer za sramotno suženjsko plačo 5—6 K. Na podlagi odredbe Narodne vlade SHS so prosili delavci za osemurni delovni čas, a dr. Franc jih ni uslišal in se izrazil, da se on ne ozira na naredbe Narodne vlade SHS. Kdor noče delati 10 ur, bo odpuščen. Dr. Franz si je nagražil milijone, njegovi sužnji-delavci pa bi naj gladovali naprej in bili še nadalje — sužnji.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru naznanja, da od 1. februarja t. l. naprej do preklica obrestuje navadne vloge po 2 1/4 % vloge proti trimesečni odpovedi po 2 1/2 %. Posojila proti vknjižbi daje po 4 3/4 %, na osebni kredit po 5 %.

Preveč denarja imajo banke in drugi denarni zavodi, da ne vedo, kam z njim. Zato so banke naenkrat znižale obrestno mero na 2 1/2 %. Pričakovati je, da bo obrestna mera še bolj padla.

Spremembe. Višji šolski svet SHS v Ljubljani je izpremenil začasno nemško štirirazrednico v Rogatcu v slovensko trirazrednico, nemško trirazrednico v Rogatki Slatini pa v slovensko štirirazrednico ter odstavil od službe nadučitelja Viktorja Leitgeba, učitelja Avgusta Šalamuna, učiteljico Marijo Vodopintzovo, učiteljico Marto Standeggerjevo in začasno učiteljico Ano Šteringovo. Premestil je začasno šolskega voditelja Karla Wretzla iz Rogatca k Sv. Florjanu pri Rogatcu, nadučitelja Jos. Čenčiča in učiteljico Josipino Čenčičevo od Sv. Roka ob Sotli in začasnega učitelja Antona Stefancinca od Sv. Duha (Stara gora) v Rogatec; dalje kot nadučitelja v Rogatko Slatino Iv. Glinška, kot učiteljico pa Ljudmilo Glinškovo, oba od Sv. Jurja pod Rogatko goro, in učiteljico Marto Sekirnikovo od Sv. Florjana.

Za odmero dohodnine in plačarine za leto 1919 imajo podati davčni zavezanci, ne da bi čakali kakega posebnega poziva od davčne oblasti, v zmislu § 202 postavbe z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. štev. 220. najkasneje do 31. prosinca 1919 napoved o svojih davku podvrženih dohodkih in v zmislu § 157. novele v osebnih davkih z dne 25. prosinca 1914, drž. zak. štev. 13, tudi o dohodkih onih svojcev, ki žive z davčnimi zavezanci v skupnem gospodinjstvu.

Za odmero rentnine za leto 1919 imajo oddati davčni zavezanci, ne da bi čakali kakega posebnega poziva od davčne oblasti, glede vseh rentnin podvrženih prejemkov, — razen onih, od katerih odteza rentnino dolžnik — če presežajo ali sami zase ali v zvezi z drugimi dohodki 1600 kron na leto, pri tisti davčni oblasti, ki je upravičena sprejemati napovedi za dohodnino, istočasno s to napovedjo, to je najkasneje do 31. prosinca 1919 napoved za rentnino, in sicer ali pisмено ali pa jo dati ustno na zapisnik, kar se zgodi tudi lahko pri pristojnem davčnem uradu.

Shod v Veliki Pirešci. V nedeljo, 19. prosinca se je vršil na Pirešci v šoli jako dobro obiskan politični shod. Kot govorniki so nastopili g. nadučitelj Janko Koderman, potem g. župnik August Jager, kot tretji pa g. župan Dragotin Kranjc. Pojasnjevali so navzočim v poljudnem a temeljitom tonu razvoj dogodkov, politični položaj ter potrebe izobrazbe. Navzoči so sledili izvajanjem z zanimanjem. Domača dekleta so nastopile s predavanjem mičnih in času primernih pesmi. Njega kraljevemu Veličanstvu se je poslala udanostna brzojavka ter najostrejši protest proti zasedbi naših krajev po Italijanih. Domače pevke so zapele »Hej Slovani« in »Lepa naša domovina«.

Govor podpolkovnika Milesa.

Voditelj ameriške vojaške misije podpolkovnik Miles se je napram okraj. glavarju med tem ko je bila deputacija pri generalu Maistru, izjavil tako le:

Vzemite kot prva vladna oseba in kot imeji telj vladne moči ozemlja, v katerem se nahajam, na znanje in dajte tudi obvestiti v tem trenutku odsotnega g. generala Maistra kot vojaškega poveljnika teh pokrajin, da silno obžalujem, da je moja prisotnost povzročila te demonstracije pred glavarstvom in v mestu Mariboru.

Vendar bodite prepričani, da so vsa ta dejanja popolnoma brezpomembna in da jih jaz niti na znanje ne vzamem.

Ob ednem upam, da se vrši štetje glasov za ali proti Nemški Avstriji, katero so uprizorili Nemci baje na povelje ameriške komisije, popolnoma brez moje vednosti, da jaz nisem dal nikdar takega naročila za tako — štetje, ki je, kakor to mora uvideti vsak resen in pameten človek, popolnoma brezpomembno.

Ob ednem Vam izrečem priznanje za vzorno upravo in red, v Vašem ozemlju, kar najbolje priča, da so Slovenci sposobni za vladanje.

Prosim Vas in gospoda generala Maistra, da vzdržite še zansprej ta red in da se radi izvrše nega samolastnega pobiranja glasovnic za Nemško Avstrijo in radi današnjih demonstracij — katerih, povdarjam še enkrat in slovesno, niti na znanje ne vzamem — naj se nikdo ne preganja, kolikor iz posebnih vzrokov radi vzdržanja miru in reda ni nujno potrebno.

Vsenemške demonstracije v Mariboru.

Večdnevne hujskarije vsenemških matorjev po Mariboru in magdalenskem predmestju so rodile krvavi sad. Ponedeljek predpoldne se je na poziv vsenemških voditeljev kapitalističnega in delavskega sloja zbrala ter se kričaje in z godbo na čelu valila nemška tolpa po mariborskih ulicah. Hoteli so porabiti priliko, ko biva ameriško odposlanstvo v Mariboru, da na znani kričavi način dokažejo nemški značaj Maribora.

Ko je množica, med katero so bili pomešani največji hujskadi, dospela pred okrajno glavarstvo, je začela tuliti svoj »Heil« in je začela prepevati protifrancosko »Wacht am Rhein.« Navzoči francoski častnik se je prepiral na lastne oči in lastna ušesa, kakšni prijatelji Francozov in entente so mariborski Nemci. Hoteli so poslati odposlanstvo k ameriški komisiji, ki se je posvetovala v uradnih prostorih generala Maistra. A Amerikanci so odklonili sprejem deputacije, ker so spoznali pravi namen teh kričav. Deputacijo je sprejel general Maister, a jo kmalu odslovil.

Podpolkovnik Miles je pod utisom vsenemške demonstracije imel na glavarja dr. Lajnsiča značilen govor, katerega objavljamo na gornjem mestu.

Deputacija, katero je vodil bivši župan Schiederer, je žalostnih obrazov naznanila na cesti smrazujočim ljudem, da je bil ves trud zaman. Nato so začeli odhajati. Več kričav, med njimi posebno trgovec Kokošinek, urednik Jahn in odstavljani nemški uradniki so upili, naj se zbere množica na Glavnem trgu. Nato se je valila množica proti magistratu. Tulili so in kričali vedno huje. Okoli 1. ure opoldne je bil Glavni trg poln. Vojaštvo in policija sta dobila povelje, da napravita red in mir. Ko so vojaki pozvali demonstrante, naj se mirno razidejo, je začelo padati po vojaštvu in policiji kamenje in — strelji iz revolverjev. Vojaštvo je vztrajalo na svojem mestu z veliko potrpežljivostjo. Ker so demonstranti vedno hujše grozili in divjali, je vojaštvo začelo streljati. Padlo je precej strelcov. Nastal je velik hrup, vpilje, kričanje. Demonstranti so začeli bežati. Na sredini trga je obležalo več mrtvih in večje število ranjenih. Sneg je bil na več mestih pobarvan s krvjo. Policija in vojaštvo je napravilo kmalu red. Rešilni oddelek je s pomočjo vojaštva spravil mrtvece v mrtvašnico, ranjence pa v bolnišnico.

Sedaj, ko to pišemo (okoli 3 ure), je v Mariboru zopet red in mir. Nemci so zastave odstranili. Po ulicah patrolirajo pomnožene policijske in vojaške straže.

Nemci so demonstracijo že dalje časa v večjem obsegu pripravljali in se zborni ne samo mariborsko poulično fakinažo, marveč tudi nemške vseučilišnike iz Gradca. Priklicali so tudi svoje pristase iz okolice. Demonstrante iz okolice je vodil svečinski Paskolo. Tudi Šva bi iz Št. Ilja in od drugod so prišli svojim nemškim bratcem na pomoč. Zastave in napi se ter trakove so si pripravili že pred tednom. Delavci iz mariborskih tovarn so morali na komando iti demonstrirati na ulico. Napadli so na ulici mirne Slovence in jih pretepali, razbijali na slovenskih hišah šipe. Gospodu Golecu so pobili veliko okenj, Sina poverjenika dr. Verstovška so pobili na tla, ravnotako tudi več drugih dijakov in celo mirne kmetske žene. Policijskega komisarja dr. . . . , ki jih je prišel mirit, so na Glavnem trgu vpricho voditeljev demonstracije pobili na tla,

Bili bi ga menda ubili, da mu ni priskočil policijski stražnik na pomoč.

Nemci so napadli vojaštvo in stražnike že na Grajskem trgu. Tam so padli prvi strelci. Tako tudi v Gosposki ulici. Vojaštvo je seveda odgovorilo. Na obeh krajih so bile prve žrtve. Predno je prišlo do spopadov na Glavnem trgu, so hoteli demonstranti pred Nar. dom, kjer je bila ameriška komisija v družbi z generalom Maistrom in voditelji kroških Slovencev ter drugimi odličnimi osebami pri obedu. A ta nakava se jim ni posrečila. Na ta način so demonstrirali Nemci za nemški značaj Maribora. Za svoje krvave žrtve se naj zahvalijo svojim hujskadem, zlasti svojim voditeljem Schiedererju, Primerju, Orsclu, pl. Kramerju, Jahnju in Suppanzu.

Ob sklepu uredništva smo izvedeli, da sta med mrtvimi nek Hotschewar, ud mestne požarne bramborice in neka ženska, katere ime pa ni znano. Ranjenih je več Nemcev.

Maribor. V mestni prodajni v poslopu mestne hranilnice se prodaja ovseni riž kot dodatek 1 kg po 2 K 30 v. Na osebo se dobi osminko kilogr. Prinesti je treba družinski list.

Maribor. Mestni gospodarski urad naznanja, da se ima v zalogi vžigalice, vsled česar bo iste v poljubni množini razdeljeval med trafikante. Vsak naj torej zahteva v trafiki vžigalice in ako mu trafikant ne ustreže, naj se ga opozori, da si vžigalice takoj nabavi.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 2. februarja — na Svečnico — je pri prvem cerkvenem opraviilu mladinski govor, ki ga ima prof. dr. Hohnjec. Po poldne po večernicah je podučni shod, na katerem govori isti govornik.

MARIBORSKI BIOSKOP!

pri hotelu „Stadt Wien.“

V sredo, dne 29.—31. prosinca 1919.

PRISEGA.

Moderna drama v 4 dejanjih.

Energični Harry.

Vesoligra v 2 dejanjih.

Predstave se vrše vsaki dan ob 1/2, 6 in 7. uri. V nedeljo ob 1/2, 3, 4 ih, 1/2, 6 in 7 uri.

RAZPIS.

Dopolniti je 12 službenih mest za provizorne strežnike moškega spola v deželni blaznici na Studencu. S to službo je spojena pravica do prostega stanovanja (brez družine), hrana, službena obleka in nagrade mesečno 60 K v prvem letu, 80 K v drugem letu. Po dvehletnem zadovoljivem poskusnem službovanju in po prestatem strežniškem izpitu se bo kompetentnemu oblasti predlagalo, da se strežniki stalno namesti o s pravico do časovnega napredovanja in starostne prekipe. Začetna plača po definitivnem imenovanju inna 1200 kron, od 6. leta naprej imajo definitivni strežniki pravico do 8 v pokojnino viševših triletnice po 150 K, tako, da bi snakala polna pokojnina po 80 letih definitivnega službovanja letno 2400 K; naravni užitki ostanejo kakor v prvih letih nespremenjeni. Za časa provizornega službovanja v prvih 2 letih velja za obojestransko odpuved 14 dnevni rok. V smislu službenih določil za provizorne strežnike prosiči ne smejo biti stari manj ko 25 let in ne več kot 35 let. Prošnje, katerim je priložiti dokazilo, telesne sposobnosti, rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo ter spričevalo o navednosti kakor tudi dokaz o dosežanem službovanju, je vsigati osebo za začasno vodstvo deželnih dobredelnih zavodov v Ljubljani, do 25. avečana 1919. Tam se dobirajo tudi podrobnejša pojasnila.

Komisija za začasno vodstvo uprave in likvidacije deželne uprave v Ljubljani, dne 16. prosinca 1919.

Več čevljarjev

Sežalje proti dobremu plačilu. Glušič, Grajska ulica 20, Maribor.

Usnjene čevlje

Novi čevlji vsake oblike in velikosti, s pet razpoložlj. Čevljarica, Miren, časno Vrbovec, p. Moxirje. — Zuhtrajte cenike! 494

200 K nagrade

dobi dotičnik, kateri mi preskrbi dobro idočo gostilno ali kantino. Ponudbe na: M. Vrtnik, Slivn ca pri Mariboru. 143

Kdo ve kaj?

Moj sin Karel Artič, roj. 1895 se pogriša od 19. jun. 1915. Naposled se je nahajal na italij. bojišču pri lovskega baonu, 10 marškomp. I. četa, 87. pp. Morebitna pojava bila proti povratu stroškov naj se polijejo Ježef Artič, pos. v Dobovcu 22, obč. Sv. Rok ob Sotli, pošta Rogatec. 128

Kdo kaj ve?

Prosim tiste, ki so se že vrnili iz italijanske fronte, če kdo kaj ve o Friderku Marinič, ki je služil pri str. polku 26, 5. stotnija, vojna pošta 385. Naj ta naznani njegovi ženi. Stroški se povrnejo. Barbara Marinič, Razvanje, Hoče. 147

Stresna opeka

(bobrasta) kakor tudi belo apno prodaja C. Pickel, Volksgartenstr. 27, Mar 160

Lončarski mojster postavlja peči in štedilnike, tudi železne peči, nadalje tudi kable na steno za mesarje, vse dobro in vestno. Maribor, Mlnska ul. 7, vrata 16. na dvoršču. 144

Mlin zemlj

kupiti s posestvom ali pa tudi v najem vzeti. Ponudbe pod „Mlin 13“ na upravo lista. 75

Majerja

ozir. vinčarja, zanesljivega, z 2—3 del. možmi se sprejme na posestvo bliza Slov. Bistrice. Ponudbe pod „Zanesljiv“ na upravo. 133

Išče se:

V četrtek, 16. jan. se je izgubil vođa sveta denarja na Glavnem trgu od prodajalne usnja Badi do Starka v Koroski ul. Če jo je našel poklenjak se prosi, da jo odda v tiskarno Sv. Cirila proti nagradi. 149

Lepa družinska hiša z velikim vrtom za zelenjad, sadnim dravjem, velikimi brajdama, gospodarskim poslopjem se takoj proda. Vpraša se v Mariboru, Körnerg. 5, na levo. 162

Posestvo

nad 47 oralov, polovico gozda, 300 sadnih dreves, 1 uro do koroske železnice ob Dravi. Električna vodna sila v bližini se kmalu dogradi. Cena 200.000 K. F. Bartošek, Maribor, Staj. 154

Sodarski učene

se sprejme pri sodarskem mojstru v Mariboru, Kaserngasse 7. 149

Banka

išče slugo. Nastoj 1. svečanom. Ponudbe na upravo. Straže. 142

Smokve

pomaranče in limone razpoložlj po povzetju M. h. Samida, Stolni trg 3, Marib. 138

Jabolč

vsak voz in vsako košaro kupim in plačam najbolje. Pobežin, Maribor, Kasernplatz 7. 141

Posestvo.

Proda se hiša 5 minut od postaje tik ceste. V hiši je električna luč, trafika, dovoljenje za prodajo vina in piva, zraven hiše je svinjski hlev, velika njiva in sadovnik. Ponudbe na: Valentini Jančič, Sponnje Poličane. 132

Dekla čez 20 let

stara, ki zna malo kuhati, in jo vnseli obrtno delo sprejme se pri slovenski družini. M. S. Domkogelgasse 2 prl vili Alwies. 92

Moderna,

lepa, topla zimska jopca, 1 cela ženska obleka, prpravna za deželo, blaza in različne druge stvari se prodajo. Vpraša se Kokošinek drevored 116, prtl., Maribor. 150

Na prodaj

je gostilna z brodom na Breznu z dvema vrtoma, 3 sobe, kuhinja in hlev, oddaljeno je četr ure od železniške postaje in 5 minu od farne cerkve. Cena 10.000 K. Več se izve pri Marj. Korbuš pri Sv. Magdaleni, p. Spod. Dravograd. 145

P. hištvo kavarne

obstoječe iz 2 bilardov, (deske na obrat) z Q, stekleno steno itd, s prip. dajocim, vse v najboljšem stanu, se vsled opusta ob. ata takoj po ceni proda. Ponudbe na Haslaeher Koroska c. 19, Maribor 155

Oglar

delovodja ali mojster z okrog 20 izvešbanimi oglarji dobi zelo dobro in trajno službo z varno preskrbo. (Hrvatje). Pojasn la daje vsak dan od 11. ure dopoldne. do 1. ure popoldne Franc Krnje, ogarsko podjetje, Maribor, Kaiserfeldstr. 19, prtl. 164

Išče se

na veliko posestvo pridna dekla, katera ima veselje do vsakega dela in zna zlasti dobro molzati. Ponudbe pod „Dekla“ na upravo. Tudi se sprejme samostojna oseba (sirota ali vdova brez otrok) za samostojno gospodinjko delo. Ponudbe pod „Gospodnja“ na upravo. 462

Franc Kager

izdelovalatelsrebrnih predmetov in predmetov iz bronca. MARIBOR, Viktringhofg. nlica 22, izdeluje stamplije in kavčuka in kovine, barvne blazinice in barve, stamplije za žig itd. 350

Vsem

kmetom in poljedelcem, ki želijo naročiti za letošnje leto stroje, sesalke za studence, vodovode, stiskalnice za grozdje in sadje, montiranje in popravila motorjev na bencin, mline in žage, pilatlnice vile itd naj se obrnejo na monterja Josip Kadrnas, podružnica tvrdke K. R. Ježek Maribor, Meljska c. 109. 78

AKO

rabite vrtna ali poljska semena, pišite po cenovnik. Trgovina s semeni SEVER & Komp., Ljubljana. 70

Email kuhinjska

posoda v veliki izbiri, sita vtake vrste prodaja zelo poceni prodajalna pletenin, Zofijin trg, grao, tik mestne tehtnice, Maribor. 166

Sprejemem

pridnega in večjega hlapca za konje in tudi hlapca za vole, nadalje 1 ali 2 dekl, ki bi razumele vsako delo. Franc Šosterič, Št. Vid pri Ptuj. 151

Zelo močen

stroj za rezanje špeha in bahreno vinogradniško brizgalnico se proda po ceni. Lutrova ulica 17, pri Tischlerju, Maribor. 123

Čisto svinjsko mast,

suho slanino, trčan med, razpoložlj od 10 kg naprej po najnižjih cenah. Ant. Krepek, Maribor. 130

Prôda se

dobro ohranjena konjska oprava za 2 konja (Brustgeschirr), ozir. zamenja za koruzo. Naslov v upravn. 129